

การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ

Transforming local products from reed mat and tuba root for international market

พัชรา ปราชญ์เวทย์*, ญาณิศา ศรีบุญเรือง**, พัฒนพงษ์ โพธิ์ปัสสา**, จันทนา จินดาพันธ์**

Patchara Pratwet*, Yanisa Sriboonruang**, Pattanaphong Pothipassa**, Jantana Jindapan**

อาจารย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และสถาบันอาศรมศิลป์

Lecturer, Sisaket Rajabhat University and Arsom Silp Institute of the Arts

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ต้นไทร เพื่อจำหน่ายเป็นสินค้า OTOP เพื่อศึกษาอบรมการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ สินค้าของชุมชน และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปในจังหวัดศรีสะเกษโดยใช้กระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) ศึกษาสภาพบริบทพื้นฐาน 2) จัดประชุมเสวนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ร่างแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 4) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ 5) สรุปผล และประเมินผล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าอาวาสวัด ผู้อำนวยการโรงเรียน กำนัน หัวหน้าสถานีอนามัย ผู้ใหญ่ ผู้อาวุโสของหมู่บ้าน กลุ่มทอผ้า และผู้ที่เป็นผู้นำแบบไม่เป็นทางการรวมถึงแกนนำของชุมชนรวมทั้งหมด 50 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษได้ผลิตภัณฑ์ประเภท กระเป๋า แฟ้มกล้าวางงาน และชุดที่รองจานรองแก้ว 2) การเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์สินค้าของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.69 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป เสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ระดับความคิดเห็นความพึงพอใจรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 ซึ่งสามารถพัฒนาอาชีพและสร้างเอกลักษณ์ให้แก่สินค้า และพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้เป็นสินค้าระดับ Premium OTOP (หัตถกรรม) เพื่อการบริการที่มีมูลค่าสูงตลอดจนมีการขยายธุรกิจด้วย E-commerce และสร้างผู้ประกอบการด้วยสินค้าของชุมชนต่อไป

คำสำคัญ: การแปรรูป, ผลิตภัณฑ์, เสื่อกกและต้นไทร

ABSTRACT

The study called “Transforming local products from reed mat and tuba root for international market” aimed at transforming reed mats, tuba roots for producing OTOP products, as well as increasing online sale by giving knowledge to local community. Research procedures included 1) investigate general context 2) set up focus group interview for stakeholders 3) draft and build the trial product 4) arrange the workshop 5) evaluate the workshop. The subjects included 50 representatives from

*ผู้วิจัยหลัก

**ผู้วิจัยร่วม

government sector, private sector, hand-woven group and officials from Sisaket. The instruments included interview form, questionnaire. Data were analyzed statistically by using percentage, mean, standard of deviation and content analysis.

The resulted showed that 1) there were products namely; bags, file holder and Coaster Set 2) the online market share received high level of satisfaction at 4.69 (S.D.. = 0.38). 3) Transferring knowledge received highest level of satisfaction at 4.42 (S.D.. = 0.37), which can be used to improve job opportunities and build up product identity. It is also possible to be upgraded to be Premium OTOP (handmade) for value added. E-commerce and startups are possible.

คำสำคัญ: Transformation, Product , Flowering

บทนำ

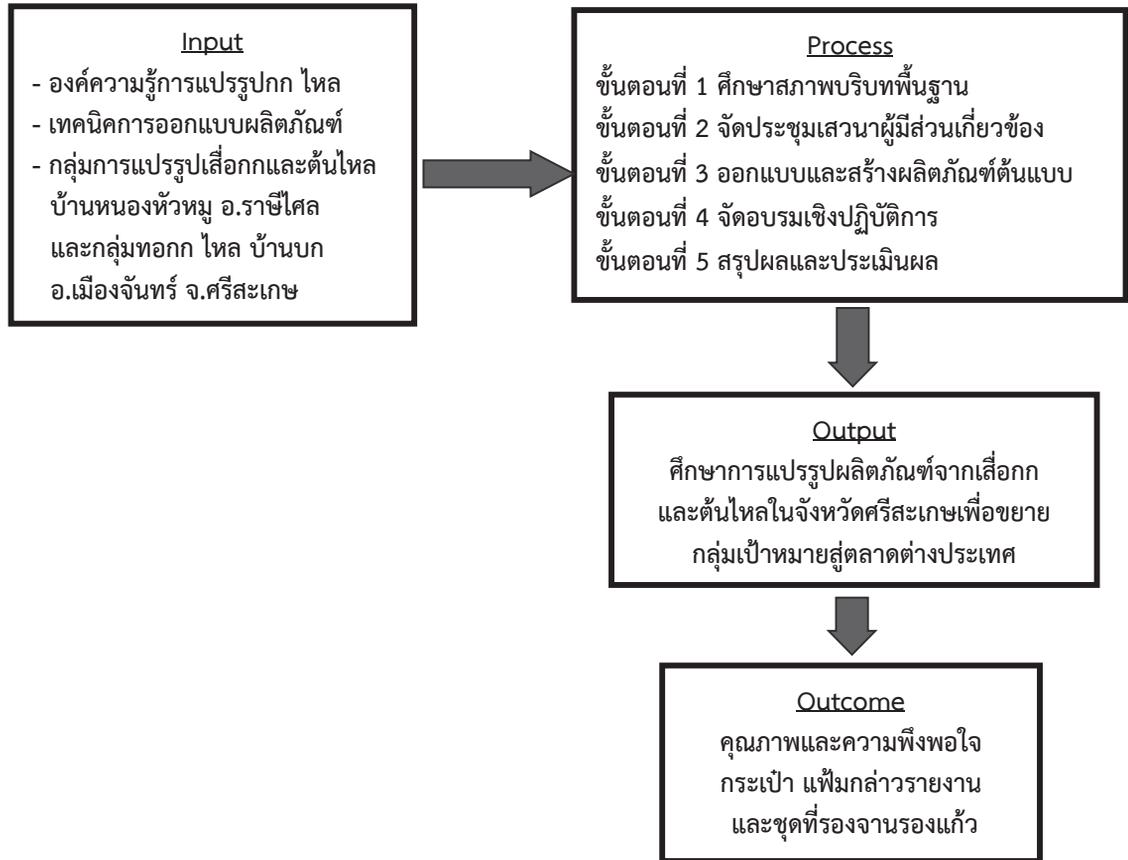
ต้นไผ่ เป็นพืชพื้นถิ่นที่พบได้ทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับแม่น้ำมูลอยู่หลายจุด ทำให้มีปริมาณของพืชตระกูลกกและไผ่ในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เสื่อรองนั่งหรือกระติบข้าว แต่เนื่องจากกำลังซื้อของประชาชนในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนจำกัด ทำให้งานหัตถกรรมจักสานกกและไผ่ของกลุ่มผู้ประกอบการทอเสื่อจากกกและไผ่ บ้านปราสาท อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ สามารถขายได้ดีเฉพาะในช่วงของปี นอกจากนั้นยังไม่สามารถขายในราคาของงานฝีมือได้ จึงสร้างรายได้เพียงเดือนละหลักพันต้นๆ แก่ผู้ผลิตเท่านั้น จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยและคณะจึงเกิดแนวคิดในการที่จะแปรรูปผลิตภัณฑ์เสื่อกกและต้นไผ่ โดยเพิ่มคุณค่าเข้าไปในตัวผลิตภัณฑ์ และเน้นการเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ประกอบการทอเสื่อจากกกและไผ่เพื่อคุณภาพที่สะท้อนวิถีการดำเนินชีวิตของชาวศรีสะเกษไปพร้อมกัน

กลุ่มทอกก ไผ่ บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล และกลุ่มทอกก ไผ่ บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ มีสมาชิกในกลุ่มประมาณ 50 คน ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของคนในหมู่บ้านภายใต้การนำของผู้นำชุมชนและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐโดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่นนอกเหนือจากการทำงานทางด้านเกษตรกรรมและเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าพื้นเมืองซึ่งมีสวดลายการทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าชุมชนดังกล่าวได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทั้งที่เดินทางมาซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มและการสั่งให้ผลิตและจัดส่งให้แก่ผู้บริโภคจากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นจึงทำให้เกิดโครงการ “การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าดอกลำดวนเพื่อจำหน่ายเป็นสินค้า OTOP ในจังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างเอกลักษณ์ให้แก่สินค้า OTOP และพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้เป็นสินค้าระดับ Premium OTOP (หัตถกรรม) และการบริการที่มีมูลค่าสูง ตลอดจนมีการขยายธุรกิจด้วย E-commerce ด้วยสินค้าของชุมชนต่อไปจากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา “การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไผ่ในจังหวัดศรีสะเกษเพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ” เพื่อแปรรูป เพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปเสื่อกกไผ่ เพื่อพัฒนาอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้เป็นสินค้าระดับ Premium OTOP (หัตถกรรม) และการบริการที่มีมูลค่าสูง ตลอดจนมีการขยายธุรกิจด้วย E-commerce ด้วยสินค้าของชุมชนต่อไปเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไผ่ในจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกและต้นไผ่ในจังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปเสื่อกกและต้นไผ่

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเปลือกและต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายสู่ตลาดต่างประเทศ” ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เข้าด้วยกันโดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพบริบทพื้นฐาน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดชุมชนที่ศึกษาหรือเป็นสนาม (Field) กลุ่มทอกก ไหล บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล และกลุ่มทอกก ไหล บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ โดยใช้ขอบเขตบริบททางสังคม ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และบริบทต่างๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ วิเคราะห์สังเคราะห์พิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างละเอียด ในแง่มุมและมิติต่างๆ อย่างสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เข้าไปศึกษาในชุมชน โดยการประสานงานผู้นำท้องถิ่นทั้งผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการและผู้นำท้องถิ่นที่ไม่เป็นทางการในระดับต่างๆ ของชุมชน ตลอดจนเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวบ้านทุกกลุ่ม จากนั้นได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย พร้อมทั้งได้ทำหนังสือขออนุญาตศึกษาวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน ในมิติทางด้านการพัฒนา การปกครอง การเกษตร การสาธารณสุข การศึกษา ข้อมูลเรื่องความเชื่อ ภาษา สภาพทางสังคม วัฒนธรรม และบริบทต่างๆ ของชุมชน เพื่อให้เห็นภาพรวม (Holistic View) ของชุมชนในเบื้องต้นโดยการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และการยอมรับกับชุมชน (Rapport) ซึ่งผู้วิจัยได้แนะนำตนเองกับผู้นำของชุมชน คือ เจ้าอาวาสวัด ผู้อำนวยการโรงเรียน กำนัน หัวหน้าสถานีอนามัย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อาวุโสของหมู่บ้าน และผู้ที่เป็นผู้แนะนำแบบไม่เป็นทางการ รวมถึงแกนนำของชุมชน พร้อมกับเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนด้านสภาพความเป็นอยู่ สภาพทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สุขภาพการประกอบอาชีพ และบริบทต่างๆ ของ

ชุมชน โดยการแนะนำตนเองของผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มทอกก ไหล บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล กลุ่มทอกก ไหล บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ คือ ผู้นำของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ คือเจ้าอาวาสวัด ผู้อำนวยการโรงเรียน กำนัน หัวหน้าสถานีอนามัย ผู้ใหญ่ ผู้อาวุโสของหมู่บ้าน กลุ่มทอผ้า และผู้ที่ผู้นำแบบไม่เป็นทางการ รวมถึงแกนนำของชุมชน พร้อมกับเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนด้านสภาพความเป็นอยู่ สภาพทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และบริบทต่างๆ เกี่ยวกับการทอผ้าของชุมชน โดยการแนะนำตนเองของผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งหมด 50 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนที่ 1

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เทคนิคการสร้างแบบสัมภาษณ์ กำหนดประเด็นต่างๆ ที่ต้องการทราบสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง เสนอต่อคณะที่ปรึกษางานวิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตรงกับ และจุดประสงค์ที่ต้องการทราบ ปรับปรุงแก้ไขจากผลการประเมิน จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เป็นฉบับจริง สำหรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคสนาม ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจที่เกี่ยวกับบริบทพื้นฐาน ในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้การสัมภาษณ์

3. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคสนามซึ่งจะรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจที่เกี่ยวกับบริบทพื้นฐานในจังหวัดศรีสะเกษโดยใช้การสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดระยะเวลาที่รวบรวมข้อมูลในสนาม ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กันคือ หลังจากรวบรวมข้อมูลเสร็จในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดพร้อมจัดหมวดหมู่ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา และทำการวิเคราะห์เบื้องต้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามครั้งต่อไปด้วย รวมทั้งใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนข้อมูล โดยตรวจสอบว่าข้อมูลที่รวบรวมมา มีข้อมูลเพียงพอตามประเด็นคำถามการวิจัยหรือไม่ ถ้าข้อมูลไม่ตรงกันจะอย่างไร การตรวจสอบอีกครั้งว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร สำหรับการตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยตรวจสอบว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้นถูกต้องหรือไม่ คือ การตรวจสอบแหล่งข้อมูลในเรื่อง แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล โดยการตรวจสอบว่าถ้าเวลาต่างกัน จะได้ข้อมูลที่เหมือนเดิมหรือไม่ ถ้าได้ข้อมูลตรงกันหลังจากการตรวจสอบสามเส้าแล้ว ข้อมูลนั้นสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปได้

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีวิทยา (Methodological Triangulation) โดยตรวจสอบว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมมานั้น ถ้าใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกัน จะได้ข้อมูลที่เหมือนเดิมหรือไม่ เช่น ถ้าเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ การสอบถามและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารตรงกัน ก็สามารถนำข้อมูลนั้นวิเคราะห์ต่อไปได้ ภายหลังจากตรวจสอบข้อมูลแล้ว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วได้เสนอภาพการศึกษาของชุมชนแก่ผู้นำ แกนนำของชุมชน เพื่อแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะสำหรับเป็นข้อมูลแก่ผู้วิจัย ในการปรับรายละเอียดต่างๆ การดำเนินการในขั้นตอนนี้ถือเป็นการสนทนา (Dialogue) แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งช่วยในการตรวจสอบข้อมูลของชุมชน ในรายงานการวิจัยให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ขั้นตอนที่ 2 จัดประชุมเสวนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จัดประชุมเสวนา ตัวแทนองค์กรภาครัฐ เอกชน กลุ่มทอกก ไหล บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล และกลุ่มทอกก ไหล บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ และคณะกรรมการในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย ประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษ 2 คน หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ 2 คน วัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ 2 คน วัฒนธรรมอำเภออีก อำเภอละ 1 คน จาก 22 อำเภอ = 22 คน ท้องถิ่นจังหวัด 1 คน พัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ 2 คน กลุ่มทอเสื้อก ไหล 8 คน นักวิจัย 4 คน และ คณะ กรรมการ 2 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน เพื่อระดมความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นการวิจัยที่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อปรึกษาหารือ สร้างข้อตกลง และกำหนดแนวทางคร่าวๆ ในการวางแผนงานวิจัย ซึ่งในขั้นนี้จะได้เอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ขั้นตอนการแปรรูป และการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทร และสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

การออกแบบลวดลายทอจะออกแบบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งจะได้ภาพที่คมชัดเจน และสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบได้ง่าย กลุ่มทอกก ไทร บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล และกลุ่มทอกก ไทร บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ

ขั้นตอนที่ 4 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

โดยวิทยากรจากปราชญ์ชาวบ้านภายในจังหวัดศรีสะเกษ อบรมกลุ่มทอเสื่อกกไทร บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล กลุ่มทอกก ไทร บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จ.ศรีสะเกษ การพัฒนาเพิ่มศักยภาพการแปรรูปกระเป๋า เครื่องใช้ในสำนักงานและเครื่องใช้ในครัวเรือนและการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์จำนวน 50 คน การแปรรูปกระเป๋า เครื่องใช้ในสำนักงาน และเครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม กลุ่มทอเสื่อกกและไทรต้องมีความรู้และทักษะ การวิเคราะห์ผลโดยมีสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยกำหนดค่าคะแนนตามแบบประเมินความถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลและประเมินผล

โดยการทำเป็นสื่อเพื่อแจกจ่าย เช่น รายงานวิจัยที่อาจทำเป็นหนังสือ แผ่นพับ รายงาน โปสเตอร์ พิมพ์แจกในแสดงนิทรรศการผลงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทร

สรุปผลการวิจัย

1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไทรภายในจังหวัดศรีสะเกษ ของกลุ่มทอเสื่อกก ไทร บ้านหนองหัวหมู อ.ราชีไศล กลุ่มทอกก ไทร บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จำนวน 50 คน ขอสรุปได้จากผลิตภัณฑ์ประเภท กระเป๋า เครื่องใช้ในสำนักงานและเครื่องใช้ในครัวเรือน พบว่าจำนวนเพศชาย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28 จำนวนเพศหญิง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 72 การศึกษาประถมศึกษา 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80 มัธยมศึกษาตอนต้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18 มัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2 อาชีพหลัก เกษตรกรรม (ทำนา, ทำไร่) 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ค่าขาย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 รับจ้างทั่วไป 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อาชีพรอง ทำสวนผัก 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 หัตถกรรม/ทอผ้า/จักสาน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เลี้ยงสัตว์ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 จากการประชุมเสวนาได้ข้อตกลงว่ามีความคิดที่จะนำเสื่อกก มาดัดแปลงแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น กระเป๋าถือสุภาพสตรี กระเป๋าสตางค์ กระเป๋าเอกสาร กล่องกระดาษทิชชู ที่รองจาน ฯลฯ ซึ่งน่าจะเพิ่มมูลค่าในการจำหน่ายได้ จึงได้มีการทดลองออกแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมาและได้การยอมรับในระดับหนึ่งจนถึงปัจจุบัน การแปรรูปเสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้มีรูปแบบที่หลากหลายและทันสมัย ซึ่งทำให้เสื่อกกแบบธรรมดาเพิ่มมูลค่าขึ้นมาอย่างน่าพอใจ และเป็นที่ต้องการของตลาดมากกว่าเมื่อก่อนอย่างเห็นได้ชัด ดังภาพที่ 1-3

ภาพที่ 1 กระเป๋า

ภาพที่ 2 ที่รองจานและรองแก้ว

ภาพที่ 3 แพ้มกล่าวรายงาน

ตารางที่ 1 ข้อมูลการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์

ประเด็น	\bar{X}	S.D..	ความคิดเห็น
1. ได้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้	4.12	0.33	มาก
2. นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.78	0.42	มากที่สุด
3. สามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานได้	4.92	0.27	มากที่สุด
4. มีความมั่นใจการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์	4.58	0.54	มากที่สุด
5. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.86	0.35	มากที่สุด
6. วัสดุ/อุปกรณ์ในการฝึก มีความเหมาะสม	4.94	0.24	มากที่สุด
7. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.92	0.27	มากที่สุด
8. เอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม	4.24	0.43	มาก
9. วิทยากรอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.82	0.39	มากที่สุด
10. ท่านมีความพึงพอใจในการอบรมครั้งนี้	4.74	0.56	มากที่สุด
รวม	4.69	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การอบรมวิธีการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกก และต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดคือ วัสดุ / อุปกรณ์ในการฝึก มีความเหมาะสม $\bar{X}=4.94$ S.D..=0.24 รองลงมาคือ สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม $\bar{X}=4.92$ S.D..=0.27 และน้อยที่สุดคือ ได้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ $\bar{X}=4.12$ S.D..=0.33

ตารางที่ 2 ข้อมูลการถ่ายทอดการแปรรูปผลิตภัณฑ์เสื่อกกไหล

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ความคิดเห็น
1. ได้รูปแบบมีความสวยงาม ดึงดูดความสนใจแก่ผู้ซื้อ	4.78	0.51	มากที่สุด
2. มีการพัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์	4.80	0.45	มากที่สุด
3. มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม	4.10	0.36	มาก
4. สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์	4.14	0.40	มาก
5. มีสีสันหลากหลายและมีความกลมกลืน	4.10	0.30	มาก
6. มีความประณีตในการตัดเย็บ	4.09	0.30	มาก
7. รูปแบบผลิตภัณฑ์มีความทันสมัยสามารถใช้งานได้จริง	4.02	0.14	มาก
8. มีการนำแนวโน้มแฟชั่นมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ	4.80	0.40	มากที่สุด
9. วัสดุที่ใช้ในการตัดเย็บมีคุณภาพ	4.74	0.44	มากที่สุด
10. สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในการผลิตสินค้ารูปแบบอื่น	4.84	0.40	มากที่สุด
รวม	4.42	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปเสื่อกกและต้นไหล พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลการถ่ายทอดการแปรรูปผลิตภัณฑ์เสื่อกกไหลโดยรวมมีระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดคือ สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในการผลิตสินค้ารูปแบบอื่น $\bar{X}=4.84$ S.D.=0.40 รองลงมาคือ มีการพัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ $\bar{X}=4.80$ S.D.=0.45 และมีการนำแนวโน้มแฟชั่นมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ $\bar{X}=4.80$ S.D.=0.40 น้อยที่สุดคือ รูปแบบผลิตภัณฑ์มีความทันสมัยสามารถใช้งานได้จริง $\bar{X}=4.02$ S.D.=0.14

อภิปรายผลการวิจัย

1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกและต้นไหลในจังหวัดศรีสะเกษของกลุ่มทอเสื่อกก ไหล บ้านหนองหัวหมู ของ อ.ราชีไศล กลุ่มทอกก ไหล บ้านบก อ.เมืองจันทร์ จำนวน 50 คน ข้อสรุปได้จากผลิตภัณฑ์ประเภท กระเป๋า เครื่องใช้ในสำนักงานและเครื่องใช้ในครัวเรือน พบว่า จำนวนเพศชาย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28 และจำนวนเพศหญิง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 72 การศึกษาประถมศึกษา 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80 มัธยมศึกษาตอนต้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18 มัธยมศึกษาตอนปลาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2 อาชีพหลัก เกษตรกรรม (ทำนา, ทำไร่) 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ค่าขาย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 รับจ้างทั่วไป 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อาชีพรอง ทำสวนผัก 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 หัตถกรรม/ทอผ้า/จักสาน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เลี้ยงสัตว์ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ศรีสะเกษที่เด่นชัดและนำมาพัฒนาเป็นอาชีพของชุมชน สอดคล้องกับ นารีนานา พุทธวงศ์ (2543) ศึกษาธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านบ้านแม่อ้อ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้ศึกษาการรวมกลุ่มกันของแม่บ้านบางส่วนที่ใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์มารวมกลุ่มกัน โดย มีการผลิตสินค้า 3 ชนิด คือ ทำดอกไม้ประดิษฐ์และพวงพุด การทำหมวกสานและการเย็บผ้าหม้อห้อม ซึ่งสินค้าทั้ง 3 ชนิดนี้เป็นสินค้าที่ชาวบ้านมีความรู้ และมีความถนัดเป็นอย่างดีทำให้กลุ่มมีการผลิตการตลาด และการดำเนินงานที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจะเห็นได้ว่ากลุ่มแม่บ้านบ้านแม่อ้อ มีการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาอาชีพและเพื่อสร้างรายได้โดยสมาชิกในกลุ่มมีแนวคิดหลักของการจัดตั้งกลุ่ม ไม่ใช่เพียงมุ่งหวังรายได้และผลกำไรเท่านั้น แต่เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างความสามัคคีให้แก่กันภายในชุมชน และรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ทำให้ลดปัญหาหนี้สินลง สิ่งเหล่านี้จะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศ และเป็น การสนองแนวพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างแท้จริง และสอดคล้องกันกับ ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล. (2553). ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างมูลค่าเพิ่มการทอเสื่อกก เพื่อเศรษฐกิจของชุมชนในตำบล กระทุ่มแก้ว อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาสถานการณ์การทอเสื่อกก ศึกษากระบวนการเรียนรู้ ปัจจัย เงื่อนไขต่างๆ ของการประกอบอาชีพ และเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มการทอเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจของชุมชน

ให้เกิดความเข้มแข็ง โดยวิธีการวิจัย เพื่อพัฒนา ผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์การทอเสื่อกกของชุมชนตำบลกระทุ่มแพ้ว ปัจจุบันลดจำนวนน้อยลงไปมาก ด้านแบบแผน การทอเสื่อกกของชุมชนเป็นการพึ่งแรงงานในครอบครัว พึ่งทรัพยากรท้องถิ่น พึ่งพาตัวเอง และพึ่งกันเอง ซึ่งส่งผลให้ภูมิปัญญาดั้งเดิมได้รับการยกระดับและมีความมั่นคงขึ้นในระดับหนึ่งด้วย กระบวนการเรียนรู้ (Knowledge Process) เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้องค์กรหรือชุมชนต่างๆ สามารถจัดการกับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่ากลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพทอเสื่อกก มีการจัดการความรู้ทั้งสิ้น 7 ขั้นตอน คือ 1) การค้นหาความรู้ (Knowledge Identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Organization) 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (knowledge Organization) 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Condification and Refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) และ 7) การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น (Learning) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ของ พัชรินทร์ สิริสุนทร, (2550) การจัดการความรู้จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของกลุ่มที่ทำให้กลุ่มได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จัดเก็บความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำไปสู่การทดลองทำ และผลิตขึ้น มีการเรียนรู้ซ้ำๆ และเพิ่มเติมความรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น ส่งผลให้ภูมิปัญญาการทอเสื่อกกของกลุ่มเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย อีกทั้งมีการนำความรู้ใหม่ๆ ไปทดลองฝึกปฏิบัติจนสามารถนำไปดำเนินการผลิตที่ก่อให้เกิดรายได้จริง ซึ่งกลุ่มทอเสื่อกก ไทลในจังหวัดศรีสะเกษยังเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากเสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ทำให้เพิ่มรายได้อย่างเด่นชัดขึ้น

2. การอบรมวิธีการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านธุรกิจออนไลน์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื่อกกและต้นไทรในจังหวัดศรีสะเกษพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญาพัสดุ เกตุประดิษฐ์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเรื่องปัจจัยในด้านราคามากที่สุด ว่าสินค้ามีราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพหรือไม่และเรื่องของความคุ้มค่า เช่น ราคาที่ซื้อผ่านแอปพลิเคชันเมื่อรวมค่าจัดส่งแล้วมีราคาถูกกว่าซื้อจากช่องทางอื่น เช่นเดียวกับงานวิจัยของพิชญดา ลีเมศวร์ดีวงศ์ (2551) ที่ระบุว่า การส่งของล่าช้า นับเป็นอุปสรรคต่อการซื้อสินค้าและบริการผ่านอินเทอร์เน็ตของศิริเพ็ญ มโนศิลป์กร (2551) พบว่าปัจจัยด้านสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุดคือ สินค้าและบริการมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ เช่นเดียวกับงานวิจัยศึกษาเชิงประจักษ์ของความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้าในการค้าทางอินเทอร์เน็ตของทิวาวรรณ จันทร์เชื้อ (2553) พบว่า คำสัญญาในการส่งสินค้าจากเว็บไซต์มีผลต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า เนื่องจากเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า สามารถทำการได้ทุกอย่างที่ทุกเวลา และทราบระยะเวลาจัดส่งสินค้าที่แน่นอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอรวิสา งามสรรพ (2553) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการยอมรับเทคโนโลยีการซื้อสินค้าออนไลน์ (E-Shopping) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับและความง่ายในการใช้งานส่งผลทำให้เกิดทัศนคติด้านบวกที่มีต่อการใช้และยอมรับในเทคโนโลยีสอดคล้องกับจุฑารัตน์ เกียรติศิริ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ช่องทาง การจัดจำหน่าย และการยอมรับเทคโนโลยี 2) ปัจจัยด้านความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือ 3) ปัจจัยด้านราคา คุณภาพ และความหลากหลายของสินค้าในแอปพลิเคชัน และความตรงต่อเวลาในการจัดส่งสินค้า 4) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารกับผู้บริโภค และความมีชื่อเสียงของแอปพลิเคชัน ทำให้เห็นได้ว่าธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ของกลุ่มทอกร ไทลในจังหวัดศรีสะเกษดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว แคเพียงปลายนิ้วสัมผัส ผู้ประกอบการในธุรกิจต่างๆ เองก็มองว่าเวลานี้ E-Commerce เป็นช่องทาง การขายหลักในการเข้าถึงผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำ E-Commerce ผ่านแอปพลิเคชัน เนื่องจากความสะดวกในการใช้งานมีระบบชำระเงินหลากหลายช่องทาง รวมถึงมีระบบจัดการสินค้าและขนส่งถึงปลายทางพร้อมเก็บเงินช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคได้รับความสะดวกสบาย และมั่นใจในระบบการสั่งซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์มากขึ้น

3. การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปเสื่อกกและต้นไทรพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลการถ่ายทอดการแปรรูปผลิตภัณฑ์เสื่อกก ไทลโดยรวมมีระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์

สมพงษ์และคณะ (2555) คลังความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความน่าสนใจ เมื่อนำหลักเข้าใจง่ายสะดวกในการเข้าถึงสาระของภูมิปัญญา นำเสนอทั้งภาพและเสียงมีความน่าสนใจและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว คลังความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรมีการพัฒนาภูมิปัญญาแบบร่วมมือในเรื่องอื่นๆ ต่อไป และนำคลังความรู้ไปใช้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงคุณ จันทจร (2555) ปัญหาด้านการจัดการวัสดุ อุปกรณ์การผลิตอยู่ในสภาพที่เก่าและเสื่อมโทรม กระบวนการผลิตขาดกำลังการผลิตและเทคโนโลยีในการผลิตที่เพียงพอ ขาดการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย ขาดองค์ความรู้ในการบริหาร ขาดความรู้และทักษะ รูปแบบการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านผ่านการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและประสบการณ์จากงานอื่นๆ และพัฒนาต่อยอดการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของตลาด จากฐานภูมิปัญญาพื้นบ้านในชุมชนเพื่อสร้างรายได้ การส่งเสริมให้ความรู้และพัฒนาทักษะในการทอเสื่อก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการทอเสื่อก รวมถึงแนวทางการพัฒนาการทอเสื่อก เพื่อให้เห็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แนวทางในการส่งเสริมความรู้และพัฒนาทักษะการทอเสื่อก ร่วมกันคิดและแก้ไขปัญหาพร้อมกัน เพื่อให้ได้เสื่อกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เรียนรู้ความผิดพลาดจากอดีตในการวางแผนการแก้ไขปัญหาต่อไปในอนาคต ส่งเสริมการทอเสื่อกและร่วมกันจัดตั้งกลุ่มทอเสื่อกให้เป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของการทอเสื่อก เกิดการพัฒนาคุณภาพการทอเสื่อกและสามารถสร้างรายได้และเป็นอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน เนื่องจากการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ในปัจจุบันควรจะทำให้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการทอเสื่อก ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ การคัดเลือกวัตถุดิบ การทอเสื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้เสื่อกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงามพร้อมทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่กับชุมชนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา พิมลศรี และอดิศร เรือลม (2556) ที่รายงานว่าศักยภาพด้านการบริการจัดการและความพร้อมของประชาชนต่อการพัฒนาโดยชุมชนให้ความร่วมมือและมีทัศนคติเชิงบวกกับการพัฒนาแต่อย่างไรก็ตามควรมีการพัฒนาด้านองค์ความรู้ในการจัดการเพิ่มเติมแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มคนเพื่อพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ควรมีการเพิ่มในส่วนด้านการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ

1.2 ชุมชนควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

ระหว่างเครือข่ายผู้ทอเสื่ออื่นๆ ในการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ส่งเสริมอาชีพการทอเสื่ออย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบและมาตรฐานการทอทอก ไหลรวมทั้งการแปรรูปของจังหวัดศรีสะเกษสู่สากล ควรมีการศึกษาวิธีการหรือการใช้นวัตกรรมใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิตสร้างรายได้แก่ชุมชน

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา พิมลศรีและอดิศร เรือลม. (2556). ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเมืองชายแดนภูซาง จังหวัดพะเยา ในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต 1(2): 7-19.

เกษิณี ผลประพุดดีและคณะ. (2547). การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื่อกให้ได้มาตรฐานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

จุฑารัตน์ เกียรติศรีศรี. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (ค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.

ฉัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร.

วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ ปีที่ 1 เล่มที่ 2.

ทิวารวรรณ จันทร์เชื้อใจ (2553). การศึกษาเชิงประจักษ์ของความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้าในการค้าทางอินเทอร์เน็ต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยาลัยนวัตกรรมการ

- ทรงคุณ จันทจร. (2555). การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านการจัดการการผลิตเสื่อกกเชิงพาณิชย์ จังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ณรงค์ สมพงษ์ศิฉาย ธนะมัย และสุรชัย ประเสริฐสรวย. (2555). การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการพัฒนาการศึกษา และอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 27(1): 97-109.
- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2550). ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้: แนวคิด เทคนิคและกระบวนการ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: วี.พรินท์ (1991)
- พิชญธิดา ลิ้มสวัสดิวงศ์. (2551). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง. เข้าถึงเมื่อ 3 สิงหาคม 2556. บทความคัดย่อจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์. สิริเพ็ญ มโนศิลปกร. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล. (2553). การสร้างมูลค่าเพิ่มการทอเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจของชุมชนตำบลกระทุ่มแก้ว อำเภอ บ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี. การวิจัยเครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก.
- อนงค์ อัมพรายนและคณะ (2547). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์เสื่อกก ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- อรวิสา งามสรทรัพย์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการซื้อสินค้าออนไลน์ (E-shopping) ของผู้บริโภค ในกรุงเทพมหานคร. (ค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, วิทยาลัยนวัตกรรมการอุดมศึกษา, หลักสูตรวิทยา ศาสตร์-มหาบัณฑิต.